

Алгоритми та структури даних. Основи алгоритмізації

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

3bit

з лабораторної роботи № 3 з дисципліни

«Алгоритми та структури даних. Основи алгоритмізації»

«Дослідження ітераційних циклічних алгоритмів»

Варіант 28

Виконав студент ІП-15 Рибаків Дмитро Вадимович

(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірів _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ 2021

Алгоритми та структури даних. Основи алгоритмізації

Лабораторна робота 3

Дослідження ітераційних циклічних алгоритмів

Мета – дослідити подання операторів повторення дій та набути практичних навичок їх використання під час складання циклічних програмних специфікацій.

Індивідуальне завдання

Варіант 28

Постановка задачі

Дано дійсне $a > 0$. Послідовність $x_0, x_1, \dots$ утворена за законом

$$x_0 = \begin{cases} \min(2a, 0.95), & a \leq 1 \\ a/5, & 1 < a < 25, \\ a/25, & \text{інакше} \end{cases}$$
$$x_n = \frac{4}{5}x_{n-1} + \frac{a}{5x_{n-1}^4}, \quad n = 1, 2, \dots$$

Розробити алгоритм, псевдокод та блок-схему, щоб Знайти перший член x_n , для якого виконується нерівність $\frac{5}{4}a |x_{n+1} - x_n| < 10^{-6}$, та обчислити для знайденого значення x_n різницю $a - x_n^5$.

Побудова математичної моделі

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
Задане число	Дійсний, $a > 0$	a	Вхідні дані
Число = $2a$	Дійсний	b	Проміжні дані
Число = 10^{-6}	Дійсний	q	Проміжні дані
x_{n-1} , послідовність	Дійсний	x_{n0}	Проміжні дані
x_n , послідовність	Дійсний	x_{n1}	Проміжні дані
x_{n+1} , послідовність	Дійсний	x_{n2}	Проміжні дані
Результат, перший x_n , який $< 10^{-6}$	Дійсний	x_{fn}	Вихідні дані
результат, різниця $a - x_n^5$	Дійсний	r	Вихідні дані

*«^» - знак піднесення до степеня.

Послідовність $x_{n-1}, x_n, x_{n+1}, \dots$ це послідовність $x_0, x_1, x_2, \dots$.

Для позначення наступних x_n у формулі ми будемо використовувати цикл з передумовою, змінюючи кожне x_n на наступне(тобто x_{n+1}) методом присвоєння попередньому значенню наступного.

У роботі потрібно використовувати модуль та піднесення до степеня. Для позначення модуля у псевдокодi будемо використовувати функцію `abs()` та для позначення піднесення до степеня

використовувати функцію row(). Також у роботі використовуються оператори «<=» - менше або рівно, «<» - менше, «>» - більше, «^» - знак піднесення до степеня, «&&» - «і», позначення для виконання обох умов одночасно.

Розв'язання

Програмні специфікації запишемо у псевдокодi та графічній формi у вигляді блок-схеми.

Крок 1. Визначимо основні дії.

Крок 2. Деталізуємо дію знаходження x_0 , при введенні a .

Крок 3. Деталізуємо дію знаходження першого члена x_n , який менший ніж 10^{-6} .

Крок 4. Обчислимо для знайденого значення x_n різницю $a - x_n^5$, та виведення результатів.

Псевдокод

крок 1

початок

введення змінної a

знаходження x_0

знаходження першого члена x_n , який менший ніж 10^{-6}

обчислення для знайденого значення x_n різницю $a - x_n^5$

та виведення результатів.

кінець

крок 2

початок

ввід a

якщо $a \leq 1$

то

$b = 2 * a$

якщо $b < 0.95$

то

$x_{n0} = b$

інакше

$x_{n0}=0.95$

інакше

якщо $1 < a \ \&\& \ a < 25$

то

$x_{n0}=a/5$

інакше

$x_{n0}=a/25$

знаходження першого члена x_n , який менший ніж 10^{-6}

обчислення для знайденого значення x_n різницю $a - x_n^5$

та виведення результатів.

кінець

крок 3

початок

ввід a

якщо $a \leq 1$

то

$b=2*a$

якщо $b < 0.95$

то

$x_{n0}=b$

інакше

$x_{n0}=0.95$

інакше

якщо $1 < a \ \&\& \ a < 25$

то

$x_{n0}=a/5$

інакше

$x_{n0}=a/25$

$q=\text{pow}(10,-6)$

повторити

$x_{n1}=(4/5)*x_{n0}+a/(5*\text{pow}(x_{n0},4))$

$xn2=(4/5)*xn1+a/(5*pow(xn1,4))$

$xfn=(5/4)*a*abs(xn2-xn1)$

$xn0=xn1$

$xn1=xn2$

поки $xfn>q$

все повторити

обчислення для знайденого значення xn різницю $a - xn^5$

та виведення результатів.

кінець

крок 4

початок

введення a

якщо $a \leq 1$

то

$b=2*a$

якщо $b < 0.95$

то

$xn0=b$

інакше

$xn0=0.95$

інакше

якщо $1 < a \ \&\& \ a < 25$

то

$xn0=a/5$

інакше

$xn0=a/25$

$q=pow(10,-6)$

повторити

$xn1=(4/5)*xn0+a/(5*pow(xn0,4))$

$xn2=(4/5)*xn1+a/(5*pow(xn1,4))$

$xfn=(5/4)*a*abs(xn2-xn1)$

$x_{n0}=x_{n1}$

$x_{n1}=x_{n2}$

поки $x_{fn}>q$

все повторити

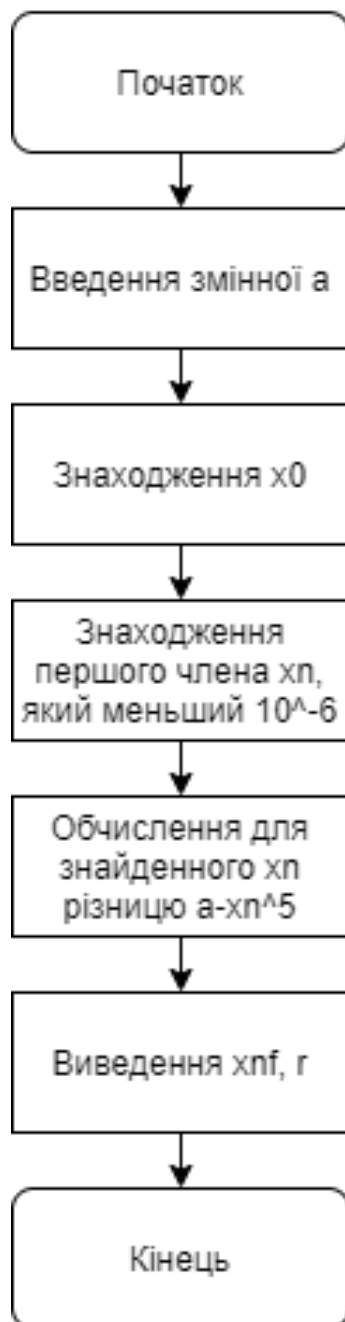
$r=a-\text{pow}(x_{fn},5)$

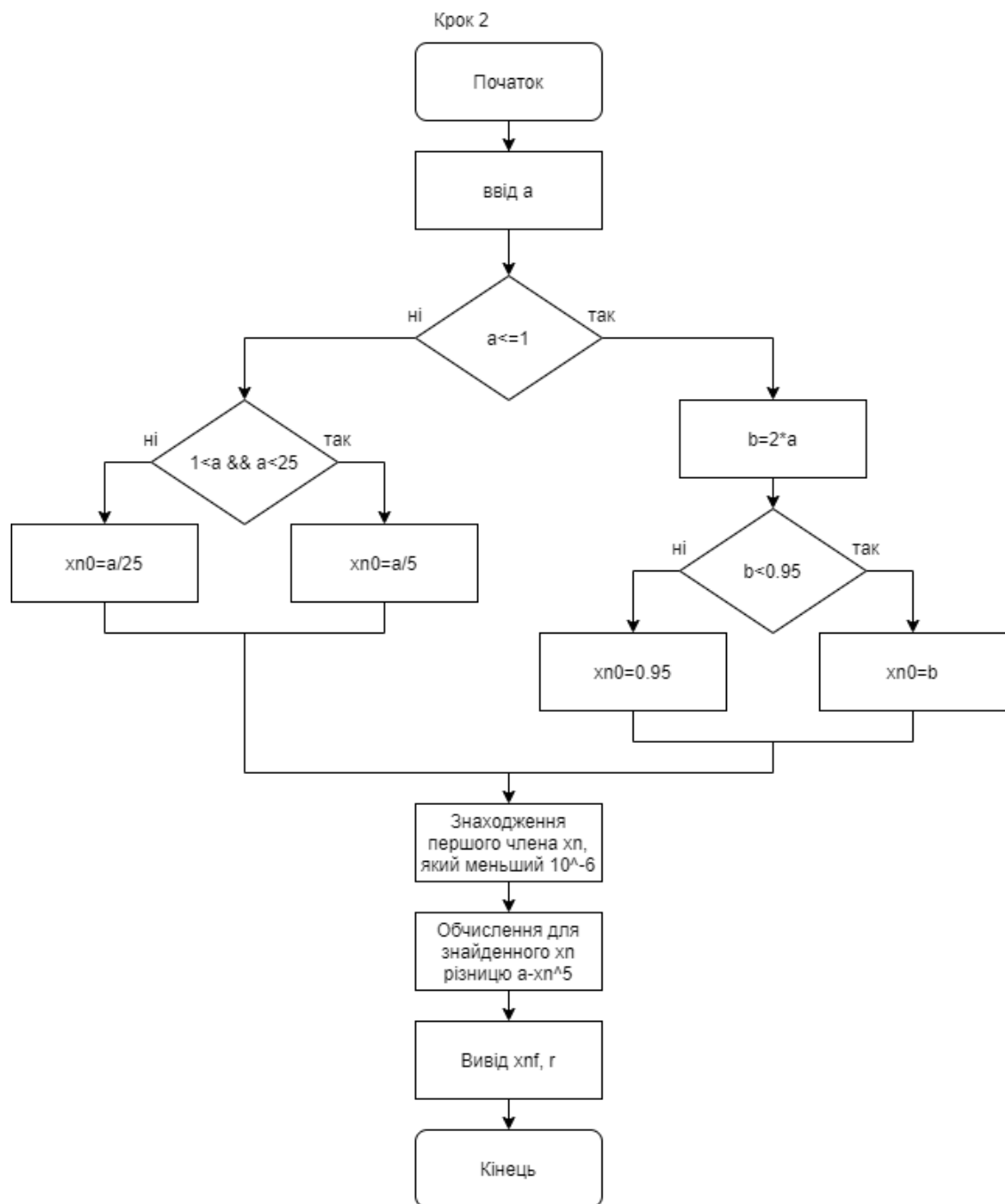
виведення x_{fn} та r

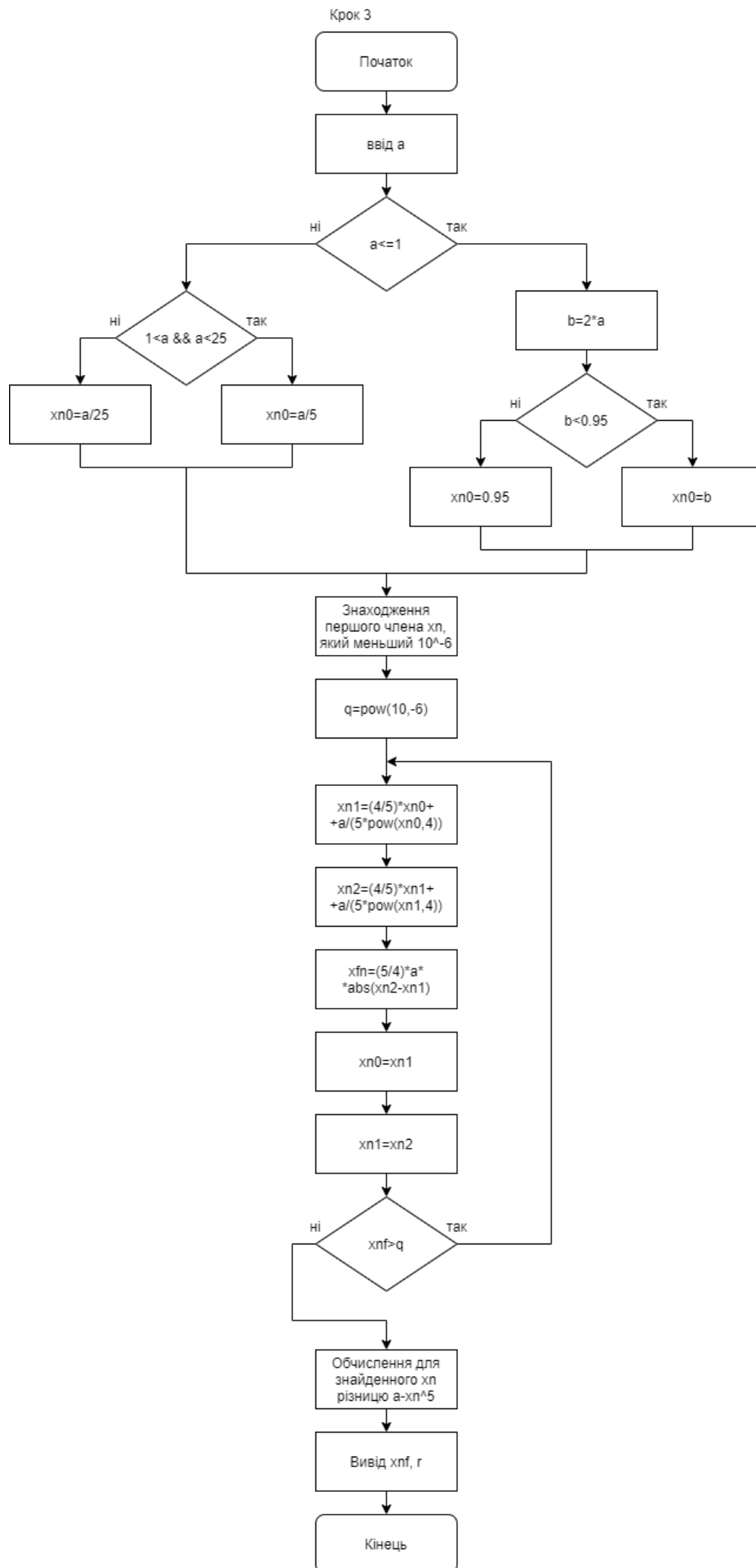
кінець

Блок-схема

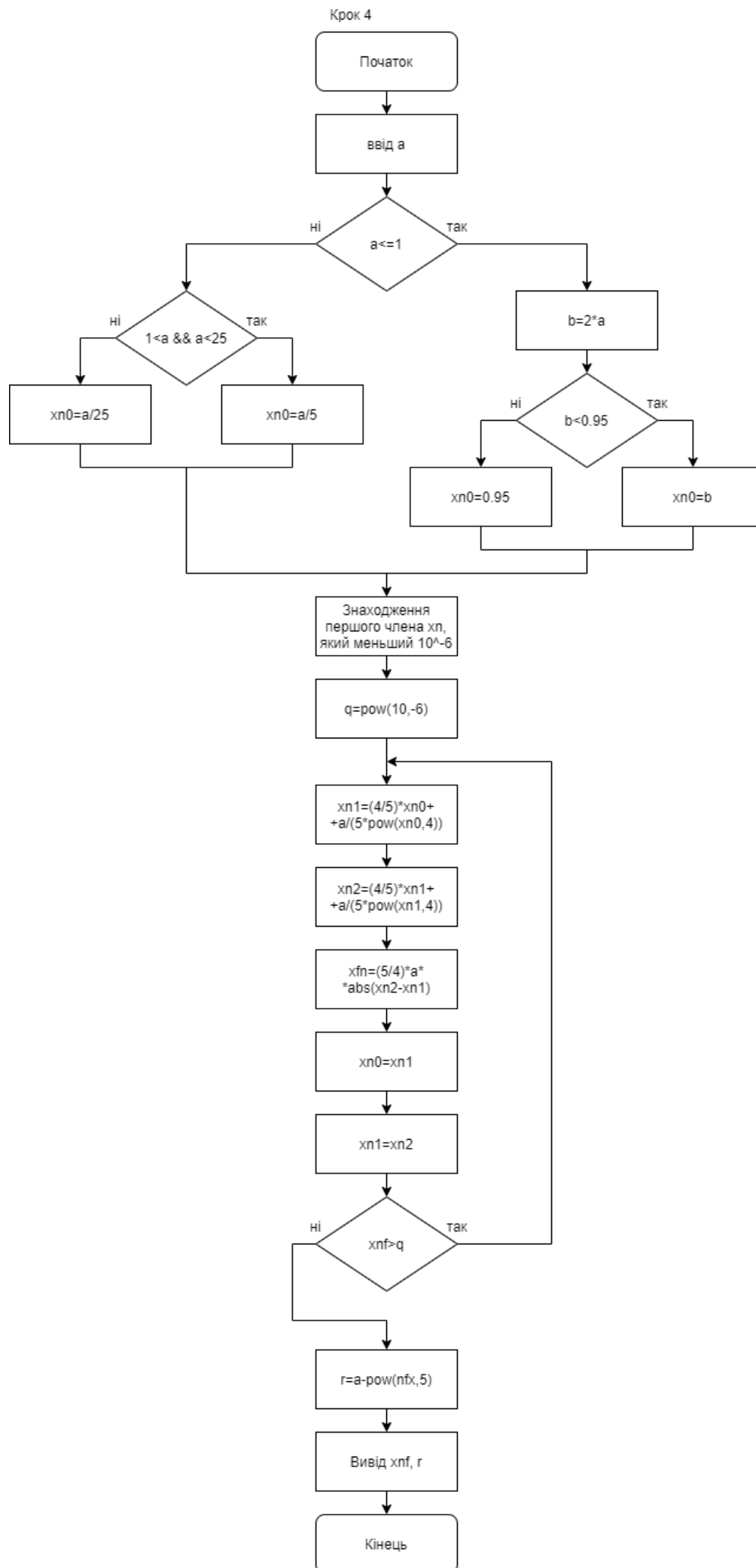
Крок 1

Випробування

Блок	Дія
	Початок
1	$a=90.7$
2	$x_{n0}=3.628$
3	$x_{n1}=3.0071$
4	$x_{n2}=2.62753$
5	$x_{fn}=43.048$
6	$x_{n0}=3.00711$
7	$x_{n1}=2.62753$
8	$x_{n2}=2.4826$
9	$x_{fn}=16.4305$
10	$x_{n0}=2.62753$
11	$x_{n1}=2.4826$
12	$x_{n2}=2.46362$
13	$x_{fn}=2.15218$
14	$x_{n0}=2.4826$
15	$x_{n1}=2.46362$
16	$x_{n2}=2.46332$
17	$x_{fn}=0.0336803$
18	$x_{n0}=2.46362$
19	$x_{n1}=2.46332$
20	$x_{n2}=2.46332$
21	$x_{fn}=0$
28	$x_{fn}=0$
29	$r=90.7$
	Кінець

Блок	Дія
	Початок
1	$a=0.45$
2	$x_{n0}=0.9$
3	$x_{n1}=0.857174$
4	$x_{n2}=0.852451$
5	$x_{fn}=0.00265676$
6	$x_{n0}=0.857174$
7	$x_{n1}=0.852451$
8	$x_{n2}=0.852398$
9	$x_{fn}=2.97725 \cdot 10^{-5}$
10	$x_{n0}=0.852451$
11	$x_{n1}=0.852398$
12	$x_{n2}=0.852398$
13	$x_{fn}=0$

14	xfn=0
15	r=0.45
	Кінець

Висновки

На цій лабораторній роботі дослідили подання операторів повторення дій та набути практичних навичок їх використання під час складання циклічних програмних специфікацій. В результаті виконання лабораторної роботи ми отримали алгоритм обчислювання послідовності, для знаходження першого члена послідовності який менший ніж 10^{-6} та різницю між a та цим числом, при цьому розділили виконання задачі на 4 кроки: визначення основних дій, деталізування дії знаходження x_0 , при введенні a , деталізування дії знаходження першого члена x_n , який менший ніж 10^{-6} , обчислення для знайденого значення x_n різниці a та x_n , та виведення результатів та виведення результату. В процесі випробування ми розглянули два випадки і отримали результати виведення 0 і 90.7 у першому, та 0 і 0.45 у другому. Алгоритм ефективен та результативен, при введенні a він обчислює послідовність і різницю та видає результат.